

адже були чітко визначені субрахунки 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів, 412 «Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів».

Отже, вдосконалення бухгалтерського обліку власного капіталу є перспективою для подальших розвідок у даному напрямі, що повинні знайти відображення у розробці вдосконаленої методики організації та відображення власного капіталу та його змін у фінансовій звітності.

Список використаної літератури:

1. Сучасний погляд на власний капітал. / Т. О. Гуренко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. - 2013. - Вип. 181(3). - С. 79-84. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvnuau_econ_2013_181\(3\)_16.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvnuau_econ_2013_181(3)_16.pdf)

2. Саморай А. О. Власний капітал: законодавчі зміни в обліку та порядку його формування / А.О. Саморай // Економічні науки. – 2014. – С. 45-47.

3. Яровенко Т. С. Удосконалення методології бухгалтерського обліку власного капіталу у сучасних умовах / Т. С. Яровенко, К. П. Свистільник // Вісник Дніпропетровського університету. Сер. : Економіка. - 2013. - Т. 21, вип. 7(2). - С. 189-194.

УДК 657

ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ НА ВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ЗА МСФЗ

Я.А. Порохнавець

*МДУ, вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Україна, 89600,
e-mail:mtioblik@mail.ru*

Останніми роками у зв'язку із загальним економічним спадом в Україні спостерігається негативна динаміка розвитку усіх галузей економіки, у тому числі і ресурсовидобувної. У повній відповідності з економічними законами, для розвитку бізнесу українським видобувним підприємствам потрібно все більше інвестицій, за якими вони звертаються на зовнішній ринок капіталу.

Одним із способів залучення іноземних інвестицій є розміщення цінних паперів українських компаній на світових фондових біржах. Це завдання сьогодні стоїть перед багатьма сировинними підприємствами. Для його втілення необхідно, щоб фінансова звітність була транспарантною і містила в собі адекватну оцінку фінансового стану видобувного підприємства.

Фінансова звітність багато в чому служить основою для прийняття інвесторами управлінських рішень щодо вкладення фінансових активів в це підприємство. У кваліфікованих користувачів звітності виникають питання відносно того, відповідно до яких стандартів обліку вона складена.

Незважаючи на те, що в Україні функціонує чимала кількість підприємств-природокористувачів – законодавство з бухгалтерського обліку у видобувній галузі є відносно обмеженим та неповним.

Усі підприємства видобувної галузі ведуть облік та складають фінансову звітність за загальноприйнятими національними стандартами ведення обліку.

У міжнародній практиці нормативне регулювання бухгалтерського обліку і звітності, що враховує особливості видобувної галузі є значно прогресивнішим. Так у грудні 2004 року Комітетом з міжнародних стандартів і фінансової звітності був затверджений МСФЗ 6 «Розвідка та оцінка запасів корисних копалин», який застосовується підприємствами-природокористувачами з січня 2006 року [1, с.11].

Слідом за прийняттям МСФЗ 6 в Україні з 01 січня 2009 року набуло чинності Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на розвідку корисних копалин». Воно визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати на розвідку та визначення обсягів і якості корисних копалин. її розкриття у фінансовій звітності. Як і МСФЗ 6. лія П(С)БО 33 поширюється лише на етап позвільки запасів корисних копалин, залишаючи поза увагою етап дослідно-промислової розробки родовищ, власне, добування природних ресурсів та етап ліквідації родовища і провешлення робіт з віновлення природного середовища [2, с. 2]. За таких умов підприємства самостійно розробляють способи і методи обліку витрат, пов'язаних з природокористуванням і закріплюють їх в своїй обліковій політиці. Це породжує значні розбіжності в практиці обліку, як на добувних підприємствах різних галузей, так і, навіть, всередині однієї і той ж галузі економіки. Зрозуміло, що це ставить під сумнів порівнянність показників такої фінансової звітності.

Приймаючи міжнародний досвід обліку і визнання витрат на розвідку і розробку родовищ природних ресурсів, виділяються два полярних під ходу: метод сукупних витрат і метод успішного проекту [3, с.34].

При використанні методу сукупних витрат, усі витрати, понесені в процесі розвідки і розробки родовищ природних ресурсів на певній території, мають бути капіталізовані. У міжнародній практиці під поняттям «певна територія» розуміється країна або навіть цілий континент, на території якого компанія здійснює пошуки економічно ефективного родовища природних ресурсів. Таким чином, в суму капіталізованих витрат входять як витрати на розвідку і розробку економічно ефективних родовищ, так і усі витрати, понесені на економічно неефективні родовища. Отже, усі понесені витрати сприймаються як необхідні. Цей підхід в міжнародній практиці найчастіше застосовується малими і середніми підприємствами-природокористувачами.

З іншого боку, існує метод успішного проекту, що має практичне застосування в міжнародній практиці у великих підприємствах, користувачах природних ресурсів. Суть цього методу в тому, що капіталізуються тільки витрати, безпосередньо пов'язані з розвідкою і розробкою економічно ефективного родовища природних ресурсів. Усі витрати, понесені на економічно неефективні проекти, враховуються як витрати поточного періоду. З суті цього методу зрозуміло, чому він застосовується в основному великими компаніями: вони є потужними фінансовими групами, ведуть діяльність на багатьох родовищах і можуть дозволити собі такі значні збитки поточного періоду, які все одно будуть покриті прибутками від реалізації ресурсів інших родовищ або ж неосновних видів діяльності.

Отже, ведення обліку на підприємствах-природокористувачах за МСФЗ є значно прогресивнішим, ніж згідно національних стандартів обліку. Без сумніву, міжнародні системи обліку та звітності володіють більш повним пакетом інструментів з визнання в обліку природних

ресурсів. Проте це дає можливість для удосконалення існуючих вітчизняних нормативних документів.

Список використаних джерел:

1. Розвідка та оцінка запасів корисних копалин: Міжнародний стандарт фінансової звітності 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_k52.

2. Витрати на розвідку запасів корисних копалин: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.08.2008 р. № 1090 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0844-08>.

3. Сухарева О.А. Специфические проблемы бухгалтерского учета в добывающих отраслях и их регулирование в МСФО / О.А. Сухарева // Международный бухгалтерский учет. – 2009. – № 10. – С. 33-37.

УДК 657

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПОТРЕБ МЕНЕДЖМЕНТУ

М.В. Реслер

МДУ, вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Україна, 89600, e-mail: reslermarina76@gmail.com

Вступ. Якість управління визначається, передусім, рівнем інформованості менеджменту щодо стану справ на підприємстві. Тут актуальним є надання інформації як загалом по підприємству, так і за визначеними структурними частинами (сферами відповідальності, господарськими одиницями, функціональними напрямками тощо).

Сучасний фінансовий облік, відображаючи усі господарські операції безперервною мірою їх здійснення, перетворюється на організовану систему накопичення, зберігання, передачі та використання облікової інформації. Способи первинної реєстрації об'єктів обліку, що застосовуються для забезпечення безперервного і суцільного спостереження за господарськими операціями у фінансовому обліку, за словами М. В. Кужельний та Н. М. Грабова, є документація [1, с. 26]. Первинне спостереження та документація відіграють важливу роль в управлінні діяльністю підприємства, а саме: дають уявлення про фактичний стан господарських засобів та їх зміни у процесі кругообороту засобів; забезпечують прозорість у роботі підприємства та контроль наявності й руху майна і коштів; є юридичним (правовим) свідченням господарських операцій, що здійснюються. Кожна господарська операція обов'язково має супроводжуватися складанням відповідних первинних документів, які містять необхідні відомості та підтверджують факт здійснення господарської операції.

Інформаційне забезпечення менеджменту починається з правильної організації первинного обліку, в основі якого - «первинна документація» або «первинні документи». Аналіз тлумачень поняття «первинний облік» дозволив дійти висновку, що вживання цього терміна досить суперечливе, до кінця не визначене та не зовсім вдале. Не можна розглядати первинні документи як первинний облік, а бухгалтерський облік або статистику - як